

STN – BLADET

Medlemsblad for
AVSLAGET FOR SIDET TRØNDERFE OG NORDLANDSFE
Nr 2. 1998 Årgang 9

Buskapen til Rolf Petter Tørres på beite i bjørkeskogen på Rørosvidda.
"En ser ikke vakrere buskap på beite enn en samling typiske Røroskyr" (Rørosboka bn 1)

ÅRSMELDING/ REKNESKAP ÅRSMØTET 1998
SOLBERG-SAKEN UTSTILLING I RISSA
KVA GJER VI MED OKSEKALVEN ?

STN

Avslaget for sidet trønderfe og nordlandsfe

Avslaget for STN

Formann

Leif Gjessing
2443 DREVSJØ
Tlf: 62 45 95 71
Faks: 62 45 95 91

Nestformann

Jostein Stige
8200 FAUSKE
Tlf: 75 69 76 59

Styremedlemmar

Marit Hoff
7815 JØA
Tlf: 74 28 69 78

Amund Wormstrand
2263 BRANDVAL
Tlf: 62 82 51 30

Oddvar Dahl
7194 BRANDSFJORD
Tlf: 72 53 75 25

1. varamedlem

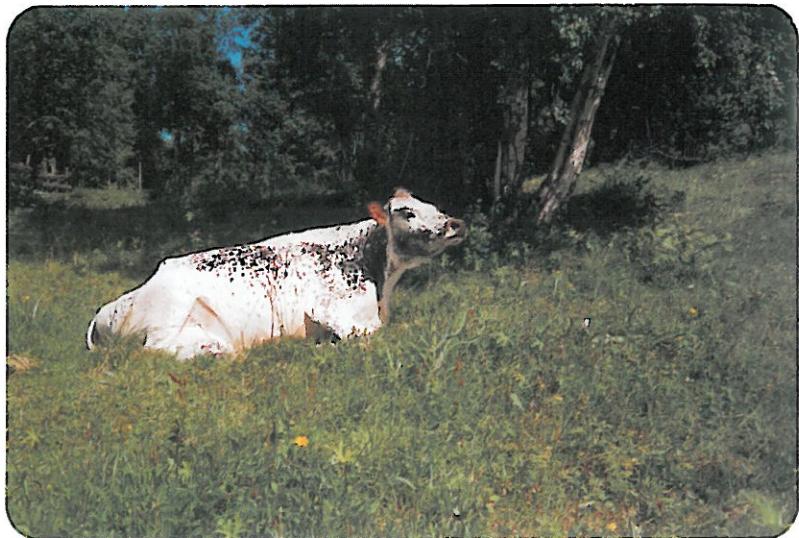
Odd Roar Stenby
1925 BLAKER
Tlf: 63 82 80 44

Sekretær/ Kasserer

Atle Meås
2634 FÅVANG
Tlf: 61 28 46 77
Faks: 61 28 46 49

Livdyrformidlar

Odd Rossing
7633 FROSTA
Tlf: 74 80 78 35
Faks: 74 80 70 01

Løys kua, -det er vår !!

STN/Bladet og Fjällkon prøver med ei fellesutgåve i år også. Det vart så vellukka og godt motteke av medlemmane sist, at det frista til gjentak. Vi håpar at vi har greid å samle litt stoff som kan vere av interesse for brukarar på begge sidene av kjølen.

Elles kan vi melde at frå og med 1.juni til og med 1.oktober vil ikkje avslaget ha fast kontortid. Telefonsvararen og telefaksen står imidlertid på, så skriv, ring eller send ein faks om du vil ha tak i sekretæren, så tek han kontakt så snart som mogleg.

Avslaget vil få ønske alle ein god sommar og håpar det blir eit godt førrår !!

**Avslaget for STN
2634 FÅVANG**

Telefon: 61 28 46 77

Telefaks: 61 28 46 49

ÅRSMELDING 1997

Medlemmar av styre og nemnder i 1997

STYRET

Leif Gjessing, Drevsjø
Jostein Stige, Fauske
Grete Løvaas, Skåbu
Oddvar Dahl, Brandsfjord
Amund Wormstrand, Brandval

Formann
Nestformann
Styremedlem
Styremedlem
Styremedlem

REVISORAR

Karl Arne Brustad, Galterud
Arne Sixerud, Arneberg

SEKRETÆR/ KASSERAR

Amund Wormstrand, Brandval til 01.06
Atle Meås, Fåvang fra 01.06

VARAREPRESENTANTAR TIL STYRET

1. Odd Roar Stenby, Blaker
2. Ingebrigt Moen, Vindøla
3. Rolf Petter Tørres, Røros

LIVDYRFORMIDLAR

Odd Rossing, Frosta

VALGNEMND

Atle Meås, Fåvang
Brynjar Torgnes, Visthus
Anne Kari Sixerud, Arneberg

VERKSEMDA I ÅRET

Styret har i året halde 4 styremøte, samt 1 telefonmøte. Det er tilsaman behandla 38 protokollførte saker. Årsmøtet med medlemstreff vart halde med 52 deltagarar på Kvikne Fjellhotell i Kvikne, Nord Østerdal 21. – 22.mars.

Styret har vurdert og bestemt kva for seminoksar som skal brukast i sesongen 97/ 98.

Det er i året kjøpt inn 6 oksekalvar. Desse er sett inn på NRF sin testingsstasjon i Øyer. Det vart i året avvist 5 oksetilbod. Vi fekk inn ein ny oksekalv i frå Sverige, men NRF ville ikkje ta inn denne på testingsstasjonen etter endt karanteneopphald. Grunnen var mellom anna all opmerksamheita omkring import av levande dyr.

Avslaget fekk etter mykje om og men importere 5 dosar sæd av oksen 1 Solberg SKB 6164 frå Sverige. Det vart oppretta karantene for embryoskyljing hos Vigdis Lynne, Kolbu. Første embryoskyljing var mislykka og det skal forsøkes igjen på etterjulsvinteren.

Foreninga Norsk Bufe er gjort om til å bli ein "paraplyorganisasjon" for dei gamle norske storferasane. Avslaget var representert med formannen på organisasjonen sitt oppstartingsmøte i Hemsedal i oktober. Leif Gjessing vart vald til formann i nye Norsk Bufe, og er organisasjonen sin representant i genressursutvalet.

Avslaget var representert ved formannen og sekretæren på møte i " Kontaktutvalet for storfeavlsorganisasjonane ", tidlegare Landslaget for storfeavl, som vart halde på Fornebu 18.04.

Leif Gjessing representerte også avslaget ved Svensk Fjällrasavel sitt Årsstämma i august.

Atle Meås tok over som sekretær med 30% stilling etter Amund Wormstrand frå 1.juni. Amund fortsette som kasserar ut året. Det er til den nye sekretærstillinga kjøpt inn PC, skrivar, kopimaskin og telefax for til saman kr 35.000,-

STN-Bladet vart i året fullt ut eit medlemsblad, og alle som inseminerer med STN-sæd får bladet tilsendt. Sekretæren fungerer som redaktør for bladet, og er direkte underlagt styret. Bladnemnda for STN-Bladet vart lagt ned.

Rasestandard og avlsmål vart vedteke på Årsmøtet.

Talet på 1.gongsinseminasjonar med STN-sæd gjekk ned 1,6 % til 3543 stk i sesongen 96/ 97 Det var 1365 brukarar som hadde benytta STN-sæd. Det vart brukt STN-gardsokse til omlag 330 dyr.

ÅRSMELDING FRA LIVDYRFORMIDLER

1997 var et aktivt år for livdyrformidling. Hele 695 innkomne telefoner viser at interessen for STN-rasen er stor. Kan nevne at mandag 27.okt var det hele 16 telefoner.

I alt er 93 STN-dyr formidlet, og de fordeler seg slik;
5 okser – 9 oksekalver – 19 kvigekalver – 51 kviger og 9 kyr.

Høstabære kviger ble det for lite av, forøvrig ble etterspørslsen godt dekket. 35 dyr ble formidlet til Nordland og Troms, de øvrige til Trøndelag og resten av landet.

Desverre er det enda noen som ikke har opplysninger om avstamming ved påmelding for salg. At slike foreligger betyr mye for kjøper, og letter arbeidet for livdyrformidleren. Selger bør også melde på dyra i god tid, og oppgi mulig tidspunkt for levering.

Landbruksskuleelevar studerer STN-kyrne ved Fosen Folkehøgskole, Rissa 1990. Kua næraast fotografen er 26 Sol etter 9036 Sebu. Ho vart seinare mor til seminoksen 9148 Nist.

REGNSKAP 1997

RESULTATREGNSKAP

Utgifter	Inntekter
Lønninger	50.700,-
Arbeidsgiveravgift	3.791,-
Kjøp av 7 okser	41.433,25
Telefon/ Porto/ Annonser	11.232,63
Møter/ Reiser	29.273,15
Trykking og utsending av STN-Bladet	59.864,80
Oppstalling av dyr	39.175,06
Kontormaskiner	31.539,34
Omkostn. Jubileumskom.	7.012,-
Div. omkostninger	36.233,31
	<hr/>
	310.254,54
Overskudd	<u>181.194,11</u>
	<hr/>
Sum	491.448,65
	<hr/>
	Sum
	491.448,65

STATUS pr 31.12.97

Aktiva	Passiva
Rørosbanken	543.041,09
Rørosbanken	11.835,16
Rørosbanken	297.294,85
Bøndernes Salgslag	342.230,90
Postgiro	34.793,22
Kongsvinger kommune	5.449,-
Tilgode MVA	25.264,50
	<hr/>
	1 259.908,72
	<hr/>
	Gjeld kasserer
	Gjeld STN-Bladet
	Kongsvinger kommune
	Nettoformue pr 01.01.97
	STN-Bladet
	+ overskudd
	=
	3.492,85
	2.276,-
	5.140,-
	1 034.724,91
	33.080,82
	181.194,11
	1 248.999,87
	<hr/>
	1 259.908,72

Årsmøtet 1998

27. mars var vi knapt 40 personar samla til årsmøte og medlemstreff på Vertshuset Vågen i Frosta i Nord-Trøndelag.

Frosta blir kalla Trondheims kjøkkenhage, og kan ikkje akkurat seiast å vere noko typisk STN-distrikt. I tidlegare tider var det den rauda trønderkua som sto på båsen i dei fleste fjøs her. I dei seinare åra har det imidlertid vorte ein del interesse for siåtkua i Nord-Trøndelag, og årsmøtet vart derfor lagt hit denne gongen. På Frosta har vi jo dessutan ein eminent mann i Odd Rossing, som tok seg av mykje av det praktiske arbeidet med å få i stand møtet.

Leif Gjessing opna årsmøtet og ønskte alle vel møtt. I følge vedtekten skal årsmøteinnkallinga forutan å stå i STN-Bladet også annonserast i Bondebladet. Dette hadde sekretæren gløymt, men elles vart innkallinga godkjent utan merknader.

Kirsten Sundberg Gjessing og Hans Jakob Hatlestad vart valde til ordstyrarar for årsmøtet.

Sekretær Atle Meås las årsmeldinga, som vart godkjent utan merknader. Rekneskapen viser framleis godt overskot, og avslaget har lagt seg opp ein bra kapitalreserve. Marit Hoff stilte spørsmål om det var nødvendig med så mange forskjellige bankkonti. Formannen svarte at styret skal sjå på dette, og prøve å få samla pengane på ein høgrentekonto med best mogleg rente samt ein brukskonto for daglege ut- og innbetalingar.

Kjell Wickstrøm spurde om ein ikkje kunne splitte opp posten "oppgjør frå NRF" slik at ein kunne sjå kva som kjem frå sædsal, kva som er medlemsavgift samt kva vi betaler for dei tenester vi kjøper av NRF.

Det var to innkomne saker til dette årsmøtet. Det første var eit forslag om å flytte tidspunktet for årsmøtet til sommaren. Dette forslaget fall, og årsmøtetidspunktet forblir uendra.

Det var også kome eit forslag om å endre eit punkt i den rasestandarden som vart vedteke i 1997. I den standarden som da vart vedteke heiter det: "Mulen, augelokka og øyrene vil som oftast ha farge." Det innkomne forslaget gjekk ut på å endre dette til: vil **alltid** ha farge "

Styret si innstilling var å behalde punktet i rasestandarden uendra. Dette viste seg å bli ei sak som engasjerte mange av oss, og diskusjonane gjekk nokså varmt i periodar.

Knut Egil Rønning som representerte forslagsstillarane, Rissa interesseforening for STN, meinte det var viktig at dette punktet blei endra, da vi ellers kan risikere at alle STN-dyr blir heilt kvite.

Odd Rossing meinte at utvelginga av oksar er viktig og at avslaget må velge ut rasetypiske, ikkje for kvite dyr.

Jostein Stige sa at utvalet av avlsdyr er så lite at vi ikkje kan legge stor vekt på slike eigenskapar.

Jan Arild Karlsen meinte at mjølkeavdrått og andre eigenskapar var viktigare enn fargen.

Jostein Brenden var skremt over forslaget, og tok som eksempel sæddosane etter oksen Solberg som vart gjenoppdaga i Sverige. Dersom denne oksen hadde heilt kvit mule, skulle vi da gje avkall på alt det genetiske materialet som denne oksen representerte.

Oddvar Dahl meinte at rasestandarden ikkje måtte bli for streng, og foreslo at ein kunne ta med eit tillegg i rasestandarden om at dyret ikkje kan vere heilkvitt, det vil seie heilt utan farge på alle dei tre områda: øyrer, mule og augelokk.

Det innkomne forslaget til endring av rasestandarden fall mot 9 stemmer. Det vart

imidlertid vedteke å ta tillegget om at dyret ikkje kan vere heilkvitt inn i rasestanden.

Valg

Dei endringane som vart gjort i styresamansettina i år var at Marit Hoff frå Jøa i Nord-Trøndelag vart vald inn i staden for Grete Løvaas, som hadde sagt frå seg attval.

Inn som 3. Vara til styret i staden for Rolf Petter Tørres, vart vald Knut Egil Rønning frå Stadsbygd i Sør-Trøndelag.

I siste del av årsmøtet var ordet fritt, og alle som ville fekk kome med innspel og synspunkt. Jan Arild Karlsen meinte at mange STN-kyr mjølkkar for därleg og at det burde gjerast noko med avlen. Leif Gjessing sa til dette at ein i det avlsarbeidet som blir gjort, absolutt tek omsyn til mjølkemengda. Det er imidlertid få dyr vi har å arbeide med, noko som gjer at utvalet blir lite og at vi ikkje har muligheter for å avkomsgranske oksar.

Jostein Stige la også vekt på at utvalgsmulighetene er svært små. Det viktigaste bidraget den einskilde brukaren kan gje i avlsarbeidet er å vere med i husdyrkontrollen og gje tilbod på aktuelle oksekalvar.

Leif Gjessing orienterte litt om det ” nye Norsk Bufo ”, og saker som denne organisasjonen har tenkt å arbeide med. Han avslutta møtet med å oppfordre laget sine medlemmar om å kome med forslag til kor årsmøtet skal vere neste år. Avlslaget vil prøve å ” delegere ” til medlemane å arrangere Årsmøtet. Så veit du om ein eigna stad, er det berre å kome med forslag !!

Sjølv om diskusjonane gjekk nokså varmt for seg under delar av årsmøtet, kom vi takka vere våre flinke ordstyrarar vel i hamn. Årsmøtet vart heva presis klokka 17.00

Etter god middag og triveleg prat både om dagens møte og om andre ting var i alle fall

underteikna fornøgd med dagen. Men som det er når kubønder ein sjeldan gong ikkje treng tenkje på morganmjølkinga, vart det nok seint før dei siste kom til køys.

Om kubønder kan skeie ut om kvelden, så er dei jammen seg sjølve like om morgenon for det.

Dei vaknar til fjøstid uansett.

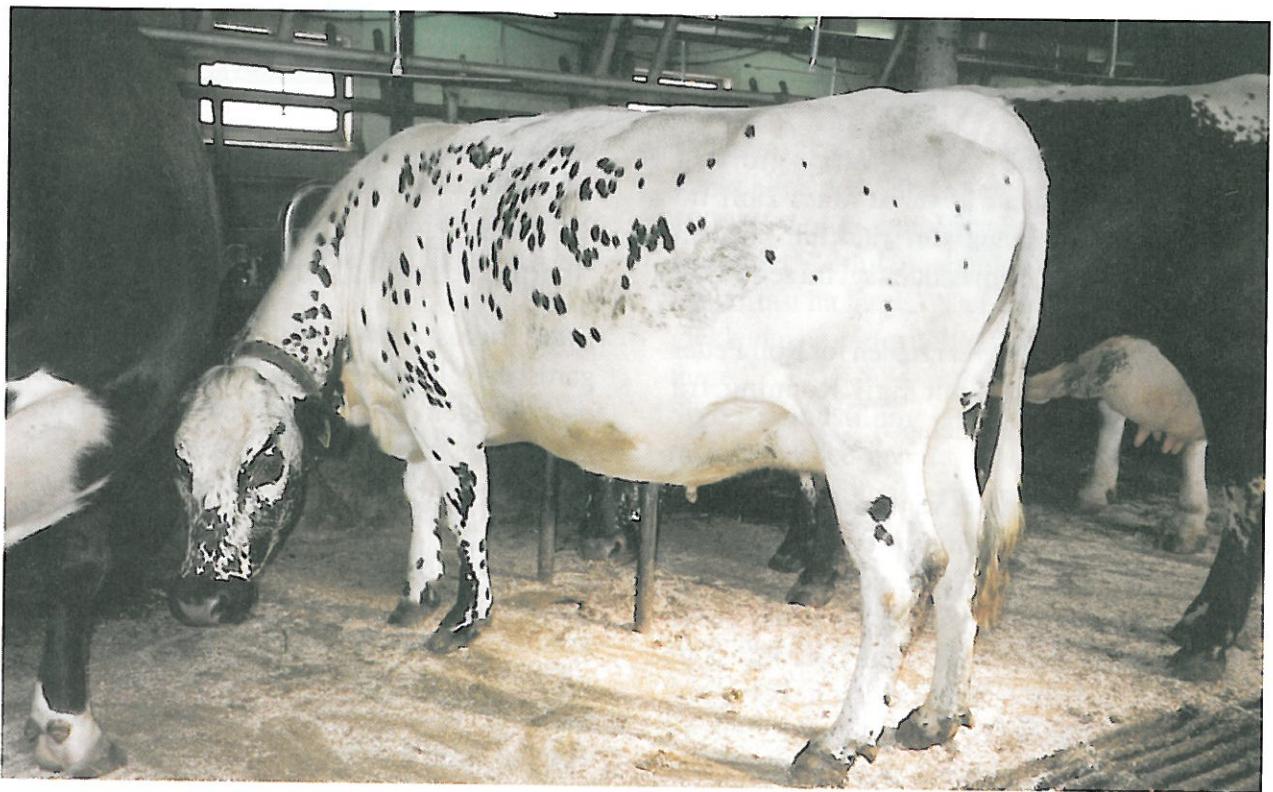
Etter frukost på Vertshuset Vågen, var det gardsbesøk hos Solfrid og Hermod Lilleenget på Levanger. Dei har dei siste åra drive å kryssa seg fram frå NRF-buskap til at dei i dag har mest + blods og + blods STN-dyr. Dei har stort sett brukt eigen okse. Den første oksen 9126 Kronblom etter 9004 Selo, kjøpte dei av Kjell Wickstrøm på Oppdal i 1994. Så kom 9135 Balder etter 9019 Femund i frå Tove og Jan Morten Høglo på Namdalseid. No hadde dei ein åringsokse, ”Tørres” etter 9111 Høglo. Som namnet tilseier er denne oksen fødd hos Rolf Petter Tørres på Røros.

Solfrid og Hermod held på å bygge ny stor avdeling for kviger og føringssdyr, da ungdyrplassen i fjøset var alt for knapp. Dei har omlag 21 årskyr, så om nokre år er dette kanskje ein av dei største STN-buskapane i landet. Får håpe vi får høve til å kome att og sjå utviklinga !!

Tusen takk til Solfrid og Hermod for at vi fekk kome til Lilleenget på besøk.

Etter gardsbesøket var programmet for Årsmøtet i 1998 over, og vi reiste heim kvar til vårt. Og det er vel eit godt teikn på at folk har likt årsmøtet når dei før vi reiser spør om vi veit når årsmøtet blir arrangert neste år — for at dei skal vere sikre på å varsle avløysaren i god tid !!

Atle - 98

456 Johanne hos Solfrid og Hermod Lilleenget. Vakker + blods STN-kvige etter 9098 Luring.

Ein del av årsmøtedeltakarane på "befaring" i det som skal bli ny ungdyravdeling hos Solfrid og Hermod. Kanskje var det nokon som var på jakt etter gode løysingar for ombygging heime ?

Kva gjer vi med oksekalven?

Dette er eit spørsmål som opptek ein del STN-bønder, og det er nok ikkje ukjent for Fjällko-bønder heller. Vi har i STN/ Fjällras ei mjølkeprega kombinasjonsku, men kjøtproduksjonseigenskapane er etter dagens mål og klassifiseringssystem ikkje noko å bli rik av. Det er mangel på oksekalvar til oppföring, men det er mange kjøtprodusentar som ikkje vil ha kalvar av STN eller andre gamle rasar. Fleire slakteriselskap tek heller ikkje i mot livkalvar av STN for omsetting til kjøtprodusentar, eller dei gjev ein dårlegare pris (trekk) for slike kalvar.

Spørsmålet for mange blir derfor kva dei skal gjere med oksekalven.

Ein liten del av oksekalvane kan sjølv sagt vere aktuelle som semin- eller gardsoksar om dei er av god nok avstamming.

Slakting av spekalv er ei mulegheit. Om ein leverer kalven månadsgamal eller så, kan ein få 600 – 700 kroner for slaktet. Det går jo også an å slakte kalven heime. Svenskane er ekspertar på " kalvsylt " (det kan vi jo ta med oppskrift på i eit STN-Blad), men det kan lagast mykje godt av kalvekjøt.

Ein del brukarar har avtale med nabobar eller andre som driv kjøtproduksjon og som tek unna oksekalvane andre førar dei opp sjølve. Anten som mellomkalv, kastrat eller okse. Av desse skal vi denne gongen skrive litt om det første;

*Ein frisk kalv i god form er det beste utgangspunktet for å få ein fin mellomkalv
Oksekalv etter 9063 Elven, hos Heidi Island og Torstein Kringstad på Tynset.*

Framforing av mellomkalv

For å lukkast med produksjon av kalveslakt, må ein frå kalven er fødd vere bevisst på fôring og oppstalling. Mellomkalvslakt bør vere mellom 90 og 135 kilo og skrottane skal ha tydeleg "kalvepreg". Det skal vere lyst, og ha ein fin struktur. Dersom ikkje slaktet er godt nok eller for tungt, kan det bli klassifisert som ung okse og ein får dårlegare pris. STN-Bladet har fått følgande råd frå slakteriet:

- ❖ Friske og fine kalvar ved fødselen er det beste utgangspunkt for produksjon av kalveslakt.
- ❖ Oppstallingsmiljøet er viktig. Kalvane skal ha ein tørr og trekkfri liggeplass.
- ❖ Fôring kan skje med utgangspunkt i følgande forslag til fôrplan:

Alder Veke Nr.	Råmjølk/ Heilmjølk liter/ dag	Returmjølk/ Kalvegodt liter/ dag	Korngrøpp *	Høy
1	4 – 5 fersk		Litt	Litt
2	5 sur		E – app.	0,1
3	4 sur	2 sur	E – app.	0,2
4	3 – 2 sur	3 – 4 sur	E – app.	0,2
5		6 sur	E – app.	0,3
6 - slakting		8 sur	E – app.	0,3 – 0,5
SUM	110 l sur	600 – 650 l sur	440 – 490 kg	70 – 75 kg

- Korngrøpp skal vera tilsett mineral og vitamin.

Mjølkefôring bør skje tre gonger dagleg dei to første månadene. Kraftfôr bør gis noenlunde etter appetitt. Dersom kalvene ikkje får meir enn dei klarar å ete før neste fôring, slik at det bli tomt, ser det ut til at det verkar stimulerende på appetitten. Kraftfôrkrubba bør i alle fall renskast.

75-blanding er godt nok med tanke på proteindekking når det er så mykje mjølk i rasjonen, men det kraftfôret som blir brukt til dei øvrige dyra i besetningen kan gjerne brukast. Byggrøpp er også bra, men hugs da å gje mineraltilskot. Kalvane kan ete 3 – 4 kilo kraftfôr dei siste par månadene før slakting.

- ❖ Høy er det beste grovfôret. Det er meir stimulerande for vomfunksjonen enn silo. Ein halv kilo høy er ikkje mykje. Prøv å vege opp eit par gonger, slik at ein får mengda inn i fingrane. Får kalvane for mykje grovfôr, vil dette gje mørkt kjøt med grovere struktur.
- ❖ Utslaktingsalderen bør ikkje overstige 200 dagar. Ved høgare alder ser det ut for at faren for at slaktet blir klassifisert ned aukar.

Vi har fått Kirsten Gjessing til å skrive litt om dei praktiske erfaringane dei har hatt med framfôring av STN-kalvar til mellomkalv.

Spekalvene får ca 1,5 liter råmelk 4 ganger pr dag. Når det er slutt på råmelka så får de vanlig kumelk. Til å begynne med så varmer vi melka i vannbad, men går etter 4 – 5 dager over til å ha varmt vann i melka. Ved ca 2 ukers alder begynner vi med syrnet melk. Når kalvene er ca 3 uker så reduserer vi

antallet føringer til 3 pr dag, og øker melkemengden til 2 liter pr føring. Fra 1 mnd alder får kalvene melk 2 ganger pr dag. Vi har brukt 4 – 6 liter melk daglig. Vi bruker bare av vår egen melk, men det er selvsagt også mulig å bruke kalvegodt ol.

Kalvene får begynne å spise høy og kraftfôr så tidlig som mulig. Hele livet skal de ha fri tilgang på kraftfôr. Vi starter med kalvefôr, og går over til 97-låg blanding når kalvene er blitt vant til å spise kraftfôr.

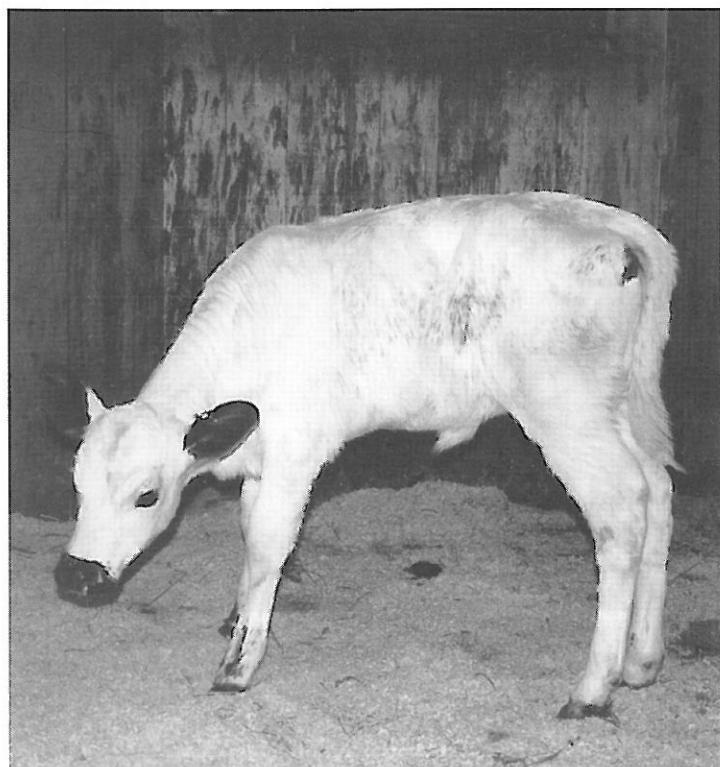
Vi anbefaler å bruke høy som grovfôr. Det er også mulig å bruke halm. Bruk IKKE silo eller rundballer. Grovfôrmengden skal være så stor at de kan tygge drøv og ikke bli for løse i magen. Mellomkalvene har ikke vanlig, fast møkk. Men de skal heller ikke ha for løs møkk. De skal hele tiden ha tilgang til vann. Siste året leverte vi 9 mellomkalver. 5 STN-kalver og 4 NRF-kalver (alle okser). STN-kalvene hadde i gjennomsnitt en tilvekst på 459 gram, mens NRF-kalvene hadde en tilvekst på 496 gram pr dag. Dette er tall fra slakteriet, og det er ikke tatt hensyn til at STN-kalvene har en lavere fødselsvekt enn NRF-kalvene. Om en tar denne i betrakning, vil STN-kalvene komme bedre ut.

Av STN-kalvene kom 3 i klasse O+ og 2 i klasse O. NRF-kalvene fordelte seg med 2 i klasse O+, 1 i klasse O og 1 i klasse P+. Slaktevekta på kalvene varierte fra 101 til 129 kilo. Det ser ut til å vere enklere å få klasse O+ når kalvene har en slaktevekt på ca 110 kilo.

Dårligste tilvekst pr dag de siste tre årene har vært 354 gram pr dag. Det var en STN-kalv som veide 88 kilo og fikk klasse O. Høyeste tilvekst i perioden hadde en NRF kalv, med 633 gram pr dag. Vi har levert 2 NRF-kalvr og en Telemarkkalv i klasse R-.

Kalvene må være friske hele tiden, hvis ikke utvikler de seg ikke riktig, og får heller ikke det typiske mellomkalvpreget. Hvis en er uheldig å få kalven klassifisert som okse, så blir det svært dårlig lønnsomhet. Fôring av mellomkalv krever mye melk, mye kraftfôr, lite grovfôr og god plass til kalver opp til + års alder. Så langt har ingen kalver her gått løse på binge, men det blir det vel forandring på snart. Med større bevegelsesfrihet er det mulig at tilveksten kan forandres noe, men jeg tror ikke at det skal ha noen stor betydning.

Kirsten Sundberg Gjessing.

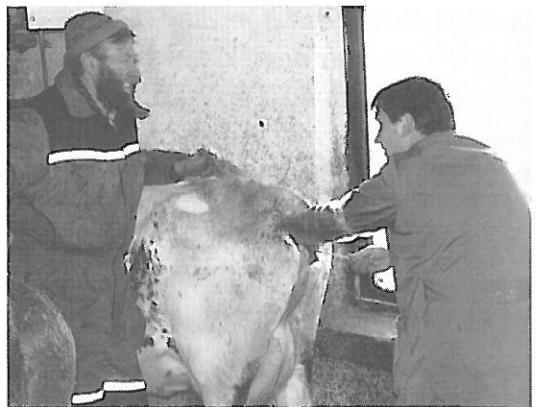

”Med tørr og trekkfri liggeplass !”

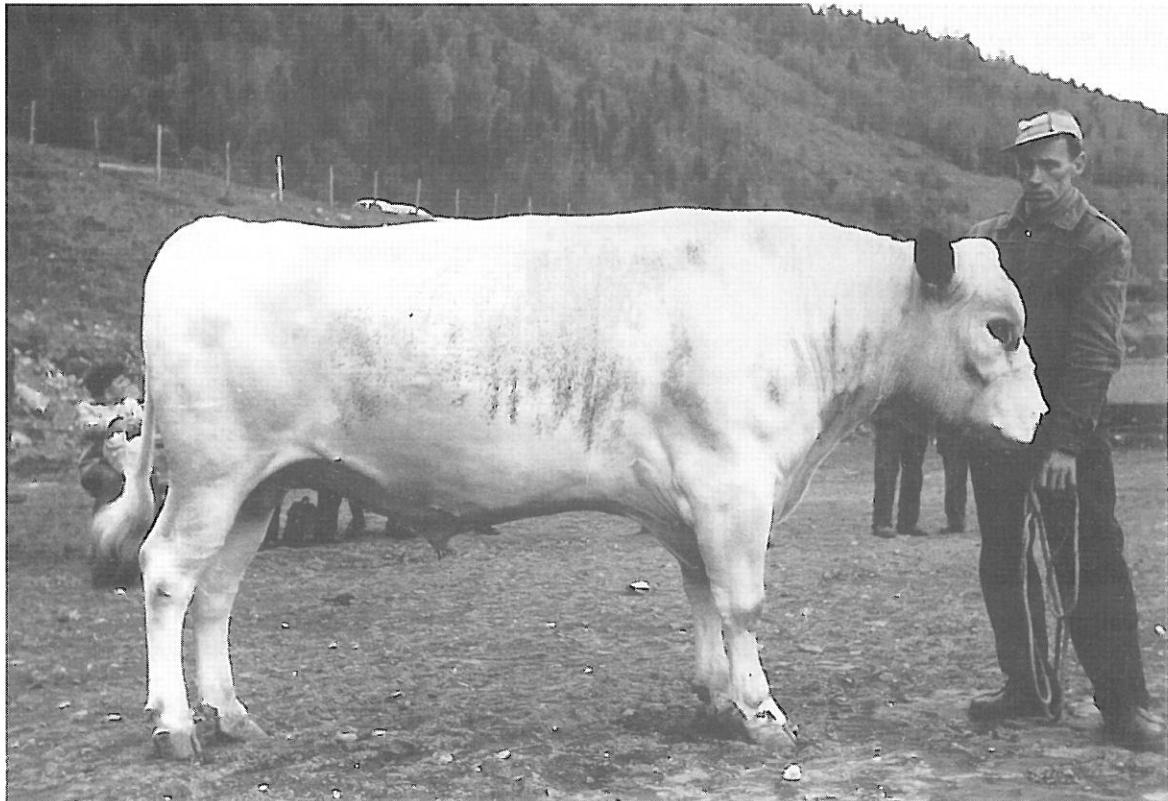
Kalv hos Christian Saxlund, Imsroa

INSEMINERING MED STN-SÆD

1990 – 1998

Det er i desse dagar 50 år sia ein tok til å bruke kunstig sædoverføring i STN-avlen. Talet på kyr 1.gongsinseminert med STN-sæd auka sakte og forsiktig utover i 1950 – åra, og nådde toppen i sesongen 1963/64, da det vart inseminert 6348 dyr. Sia gjekk talet nedover att, og i 1982 vart det gjort berre 508 insemineringar med STN-sæd. I 1981 vart Gerd Inger Flå og Kjell Wickstrøm valde inn i styret og eit meir aktivt arbeid frå styret si side greide å snu den negative trenden. I 1989 hadde talet på insemineringar auka til 832. I 1990 vart det første medlemstreffet arrangert i samband med årsmøtet på Oppdal. Som eit av resultata av dette møtet vart STN-Bladet starta opp, og laget hadde i alle ledd fått folk som var interesserte i å gjere ein innsats for STN-kua. Vi tek på neste side med oversikten over utviklinga av talet på insemineringar frå 1990 fordelt på fylke. Eit langsiktig mål for avlslaget kan vel vere å kome opp på nivået for 1963/64.

8887 *Lykkebell* f: 27.10.1959 etter 5547 *Bell* og 32 *Lykkeros* 10019 Hos Bergsvein Holte i Soknedal, var ein av Avlslaget for STN sine seminoksar frå 1961 – 1963.

Fylke / år	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Østfold	1	9	9	12	22	19	5	7
Akershus	5	16	12	31	23	35	39	45
Hedmark	155	200	252	305	431	417	456	431
Oppland	167	219	300	380	670	746	878	793
Vestfold	1	1	1	3			4	
Buskerud	7	11	34	42	90	87	103	92
Telemark	8	10	7	9	13	13	28	24
Aust-Agder	18	3	26	31	47	41	42	36
Vest-Agder	3	2	5	6	15	36	23	26
Rogaland	7	24	40	57	75	82	87	89
Hordaland	5	9	5	15	57	53	98	102
Sogn og Fjordane	22	21	33	40	76	73	107	109
Møre og Romsdal	90	147	212	268	328	331	342	354
Sør-Trøndelag	269	282	319	336	402	415	423	387
Nord-Trøndelag	81	84	122	215	319	316	342	320
Nordland	72	116	184	217	343	400	471	505
Troms	9	10	18	26	67	85	121	142
Finnmark	6	8	9	9	25	29	33	33
SUM	926	1172	1588	2002	3003	3178	3602	3495

Som synest så har talet gått ned med 3 % den siste sesongen. Det får vi ta som ei utfordring til å gjere ein sterkare innsats i det arbeidet vi gjer. Eit godt utval av seminoksar er svært viktig, og i så måte burde vi kunne sjå kommande sesong lyst i møte. Aldri før har avslaget hatt så mange som 7 nye oksar å by på i ein sesong.

I tillegg til insemineringane har vi også registrert bruk av STN-gardsokse til ca 330 dyr. Det er viktig å hugse at skal du bruke gardsokse er det viktig at oksen har kjent avstamming og er mest mogleg reinrasa. Hugs også at seminoksane er plukka ut fordi det er det beste avlsmaterialet som kan skaffast !!

Tanker etter et årsmøte

Jeg tror at mange av medlemmene våre ser fram til Årsmøtet. Riktignok er det ikke alltid like lett å komme fra i den bransjen vi kubønder driver, men jeg er imponert over hvor mange som får det til. For mange betyr det en svært lang reise.

Vi har positive erfaringer med de lokale arrangører, og slik også i år. Oddny og Odd (og sikkert mange andre) hadde stått på for at vi skulle føle oss vel. Og vellykket ble det! Jeg tror at alle vi som var på Årsmøtet på Frosta fant oss vel til rette.

Vi har ikke bestemt hvor neste årsmøte skal være enda, men er det noen som har lyst til å bistå oss med det praktiske arrangement, hører vi gjerne fra dere.

Når det gjelder selve årsmøteforhandlingene er jeg ikke den rette til å mene noe om dem, men som styreleder gjør man seg selv sagt sine tanker. Av og til dukker det opp spørsmål om hva vi som enkeltpersoner ønsker å kjempe for i et styre. Det kan det sikkert finnes mange svar på, men jeg ser ikke det som veldig interessant. Det viktigste spørsmålet for meg blir hva styret kan gjøre for medlemmene i foreningen.

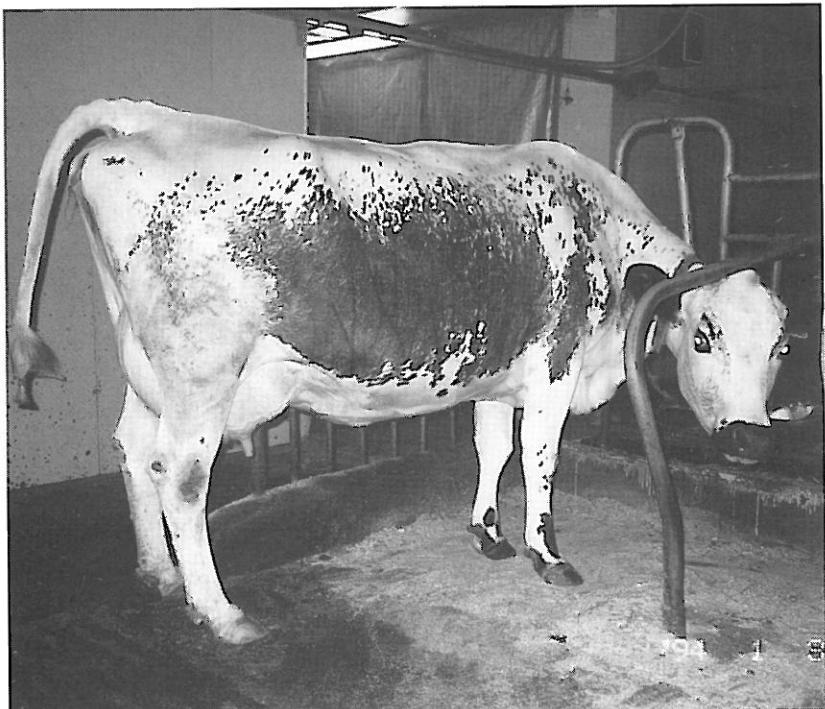
Etter min mening er den viktigste oppgaven til styret i avslaget å sørge for et best mulig avlsmateriale for våre medlemmer. Oksesida er veldig viktig, og her tør jeg påstå at styret tar oppgaven meget seriøst.

Kanskje er vi for lite synlige, men jeg har mer og mer mista trua på ordtaket om at all PR er god PR. Det er tross alt resultatene som teller.

Årsmøtet er lagets høyeste myndighet. Det er Årsmøtet som må korrigere kurven for styret. Så langt virker det som vi har fulgt ”sporet” ganske bra. Når dette er sagt, må jeg selvfølgelig skynde meg å legge til at styret alltid er åpne for innspill. Ingen skal være redd for å ta kontakt med oss.

Jeg har allerede begynt å glede meg til neste Årsmøte.

Leif Gjessing

Ungku 336 SOLMØY hos Ingebrigts Moen, Vindøla.

Far: 9080 Solmann Morfar: 9061 Moen

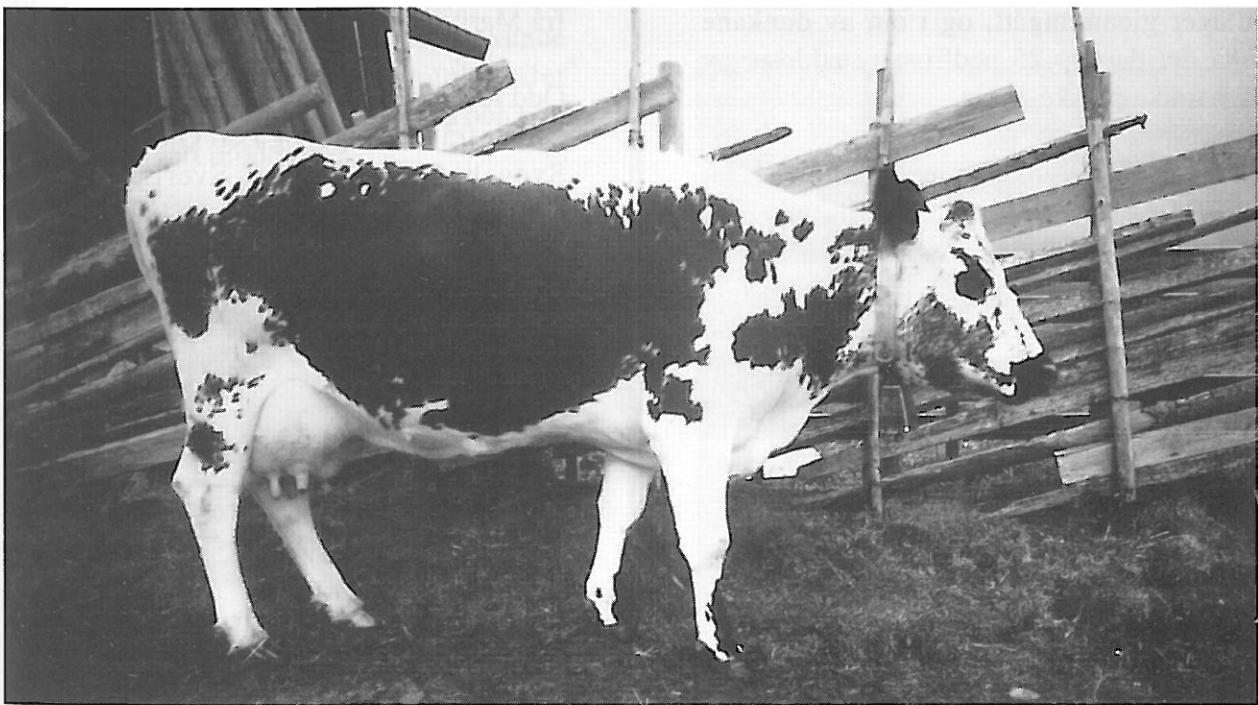
Avdrått 1.heilår: 4128 – 4,7 – 3,3

STAMTAVLER

Husdyrkontrollen vil slutte å sende ut nye ark årleg for kvar ku til gardsstamboka. I staden vil det etter det vi har forstått bli sendt ut gardsstambok for kua når ho blir utmeldt (slakta eller seld). Dette er etter vår oppfatting ein svært dårlig måte å halde gardsstamboka oppdatert på. For det første er det lett at det kan glippe, slik at det ikkje blir sendt ut gardsstambok frå husdyrkontrollen når kua blir utmeldt. For det andre veit vi alle korleis det er med papir som kjem slengande uregelmessig. Det er lett at slikt forsvinn, og ikkje kjem dit det skulle.

Derfor vil avslaget innstendig oppfordre alle som har STN-dyr, anten dei er med i husdyrkontrollen eller ikkje om å halde rede på avstamminga til sine dyr. Dersom du vil, kan sekretären eller livdyrformidlaren hjelpe deg med å sette opp stamtavler for dei dyra du vil. Du vil da få ei utfylt stamtavle, samtidig som vi vil ha dine dyr i "arkivet". Ei stamtavle er eit verdipapir både ved kjøp og sal av dyr og ikkje minst ved utvelging av gode avlsdyr. Vi har ein liten avlsmasse og det har vore og er framleis ein del dyr med nok så mykke innblanding av framandt blod. Det er derfor i alles interesse å få dokumentert flest mogleg av dei STN-dyra som finst.

Har du spørsmål, er det berre å ta kontakt med avslaget !

"Heimdokka" hos Ola Riste, Lomen i Valdres. Far: 9020 Jowi Morfar: 9006 Nero
Heimdokka stammar frå buskapen til Anna og John P Tørres på Røros

“Solberg – Prosjektet”

Kva skjedde ?

Dei fleste av dykk har vel lest om denne saka i STN-Bladet tidlegare, men før vi fortel korleis det heile gjekk, tek vi eit lite resymé.

Oksen 1 Solberg SKB 6164 var fødd i 1959 hos Ingvald Solberg i Soknedal i Sør-Trøndelag. Oksen var etter den kjente 8041 Solung, ei okseslekt vi ikkje har att av i dag. Som åring vart oksen sold til Nordavel i Sverige, og hamna på Norrlands Tjurcentral i Nyland. På denne tida vart det brukta fersk sæd i kunstig sædoverføring, og det medførte at oksane måtte stå på sædstasjonen så lenge ein ville bruke dei i avlen. Midt på 1960-talet tok ein imidlertid til å bruke djupfrosen sæd. Det vart da frose ned sæd frå fleire av dei gamle oksane, før dei vart slakta.

Tidleg på året i 1995 vart Nordavels gamle sædlager gjennomgått, og i ein av dunkane dukka det da opp 25 nedfrosne sæddosar av denne unike norske oksen.

Etter svært mykje om og men fekk avlslaget for STN våren 1997 endeleg tillating til å importere nokre av desse dosane. Forutsettinga var at det måtte oppretta ein karantenestasjon der vi kunne foreta embryoskylling av eit antal dyr inseminerte med denne sæden. Mottakardyra måtte også stå i karantene minst 3 månader etter at embryo vart lagt inn.

Styret gjekk da i gang med å prøve å finne eit fjøs som kunne vere eigna og som ville bli godkjent som karantenestasjon. Vi fekk god respons på annonsa vi hadde i Bondebladet, og valet fall til slutt på fjøset hos Vigdis Lynne i Kolbu på Østre Toten. Her låg forholda godt til rette, og med små utbetingar kunne karantenestasjonen opprettast.

Samtidig var det spørsmål om å finne dyr som kunne bli brukbare givarar av embryo. Det var mange kriterier som måtte oppfyllast. For det første måtte det sjølvsagt vere mest mogleg reinrasa dyr, og helst med mest mogleg norsk avstamming. Allereie da vart lista vår nokså kort. I og med at alt skulle foregå i ein karantenestasjon kunne vi ikkje bruke kyr som mjølka. Ein får naturleg nok ikkje leve vere mjølk frå ei karantene, og det ville dessutan bety ei vesentleg auke i arbeidet for den som steller karantenedyra. Valet sto altså mellom kviger og oppsinte kyr som ikkje var drektige. Da det alltid var ein risiko for at det skulle bli mislykka og at vi kanskje måtte slakte dyra, valde vi det siste.

Den eine kua, 58 Litago etter 9010 Øst-Tor kom frå Elisabeth og Amund Wormstrand i Brandval, og den andre, 195 Skjønne etter 9020 Jowi kom frå Marita og Kjell Wickstrøm på Oppdal.

Odd Roar Stenby skaffa 10 paringsklare NRF-kviger frå Hed-Opp, og Leif Gjessing reiste til Svensk Avel i Skara i Sverige og henta sæddosane.

Knut Engjom og Per Lynne legg inn dei edle dråpar på 195 Skjønne etter 9020 Jowi.

Alt var dermed klart til å starte opp. NRF sitt "embryoteam" sto for det praktiske, og den første skyllinga vart gjort først i desember. Veterinær Elisabeth Kommisrud frå NRF var meir enn lei seg da ho ringte og fortalte at dei fann mange egg, men ingen som var befrukta. Ho lurte på om vi ville høyre med Svensk Avel om dei kunne tine opp ei av sæddosane og undersøke om det i det heile var liv i dei. Ho fortalte også at om vi ville prøve på nytt så burde vi vente minst to månader. Dette for å ha best mogleg sjansar for eit vellukka resultat.

Styret i avslaget diskuterte saka og fann ut at dette var såpass viktig at vi ville forsøke eing gong til. No hadde vi jo alt på plass, og det hadde allereie kosta oss såpass mykje at eit nytt forsøk ikkje ville bety så svært mykje i det store og heile.

Sekretären tok kontakt med Svensk Avel og fekk dei til å undersøke ein sæddose. Det viste seg at sæden hadde ein "motivitet" (mål for kor mange levedyktige sædceller det finst i sæden) på 30%. Det er ganske lite, da kravet for at sæden skal kunne brukast er på 50%. Göran Malmberg på Svensk Avel meinte likevel at det burde vere ein nokså god sjanse for at det kunne bli befruktning, i og med at totalantalet sædceller i dosane var mykje større på den tida desse dosane vart produserte.

Vi fekk importere 3 nye sæddosar for å gjøre eit siste forsøk. Det vart bestemt at vi skulle bruke alle dosane på 195 Skjønne, da ho var den beste givaren av egg i det første forsøket.

2.embroskyljing fall på same dato som Avslaget hadde årsmøte, 27.mars, og det var derfor ein noko nervøs sekretær som ringte til Toten i pausen for å høyre nytt. Men, desverre resultatet var som sist. Mange fine egg, men inga befruktning.

Etter 2 år med søknader og planlegging, mange timars styremøte og arbeid både for styremedlemmar og sekretær og eit foreløpig ukjent totalantal tusen kroner, er det sjølv sagt

trist at det ikkje blir noko resultat. Trøysta får vere at vi i alle fall har prøvd. Og så finst det jo framleis 16 sæddosar av Solberg att i Sverige. Vi får håpe at Svensk Fjällrasavel snart vil gjøre eit forsøk på å få vekt okselina etter 8041 Solung til liv att. Kanskje kan vi da få tilbake blodet hit til landet og.

Karantenen på Toten vart avvikla no ved påsketider. 58 Litago vart sendt til slakt saman med NRF-kvigene. Vigdis Lynne kjøpte 195 Skjønne og ei av NRF-kvigene. Så da vart det drift i fjøset på Røise att og, etter at det har stått tomt i over 10 år.

Sjølv om vi ikkje fekk det resultatet vi ønska og håpa på så sto det i alle fall ikkje på innsatsen til alle som har vore involvert i dette prosjektet. Derfor vil eg på vegne av Avslaget nytte høvet til å rette ei stor takk til følgande personar; Knut Engjom (distr.veterinær i Toten), Göran Malmberg (Eksportansvarleg hos Svensk Avel), Veterinærane Tore Vatn og Elisabeth Kommisrud samt laboratorieleiar Karin Sørensen (NRF sitt embryoteam) og sist men ikkje minst Vigdis og Per Lynne som var karantenevertar og stelte dyra våre på ein utmerka måte i 5 månader.

Karin Sørensen og Elisabeth Kommisrud gjer alt klart til skyljing. Dei fann mange egg, men desverre ingen som var befruktua.

NYTT FRÅ STYRET

Grete Løvaas og Atle Meås representerte avlslaget på møte i Kontaktutvalget for Storfeavlsorganisasjonene, som vart halde på Fornebu 12.02.98.

Det var eit positivt møte, der storfeavlslaga informerte kvarandre om aktuelle saker dei arbeider med. Det vart snakka ein del om import/ smittevern og regelverk omkring dette. Viktige saker som angår dei fleste avlslaga.

Avlslaget for STN fekk signal om at ny, femsifra nummerserie for stambokføring skal vere klar i løpet av 1999.

Det har vore stor auke i spesialbestilling av sæd frå oksestasjonane. NRF har bestemt å ta eit gebyr på kr 50,- pr dose for sæd som blir bestilt av oksar som ikkje står i det gjeldane året sin oksekatalog. For STN, dei andre gamle rasane samt Jersey har ikkje dette gebyret vorte gjort gjeldande enda. Styret i avlslaget for STN anbefaler likevel at medlemmane prøver å halde seg mest mogleg til dei oksane som står i oksekatalogen til ei kvar tid.

Lister over oksar som er vraka blir sendt ut i meldingsbladet til inseminørane, ”NRF på dunken”. Det bør derfor ikkje dukke opp så veldig mange dosar av vraka STN-oksar rundt omkring.

Det blir ikkje systematisk kasta dosar av STN-oksar som er att i inseminørane sine dunkar frå førre seminsesong, og inseminørane kan derfor ha fleire årgangar av STN-oksar på dunkane. Det er bra !

Avlslaget for STN er godt fornøgd med samarbeidet med NRF og gav uttrykk for det på møtet. Likeeins får vi stort sett positive tilbakemeldingar frå medlemmane våre på den

servicen som NRF sitt personale rundt om i distrikta yter. Det er imidlertid viktig at folk seier i frå om dei ikkje får den servicen dei meiner insemineringspersonalet eller husdyrkontrollen skal yte.

Styremøte i avlslaget vart halde på Vertshuset Vågen i Frosta 27.mars kl 10.00 Følgande er eit kort samandrag av nokre av dei sakene som styret har handsama.

I

Det var kome inn to oksetilbod til dette styremøtet:

- Oksekalv frå Grethe og Georg Hopstad, Brandsfjord. Kalven er etter 9116 Motto, med 9083 Svarte Worm (st.bokf. gardsokse) som morfar. Mor til kalven, 268 Æra, fekk 4 poeng for jur og 8,5 poeng for kropp og bein på utstilling i Bjugn i juni 1996.
- Oksekalv frå Marita og Kjell Wickstrøm, Oppdal. Kalven er etter 9129 Havidal, med den svenske oksen 6738 Mast som morfar. Mora, 228 Stjärna, er importert fra Karl Gustav Hedling i Sverige. Denne kulina stammar oprinneleg frå Kråkberg i Mora i Dalarna.

Begge kalvane er lyse med svarte spetter på sidene, og begge vart innkjøpte til testing.

II

Frå livdyrformidlaren var det kome inn forslag om at det såkalla ”rasetillegget” det vil seie eit tillegg i livdyrprisen for dyr som er av

tilfredsstillande rein STN-avstamming berre skal gjelde for dyr med mindre enn 5% innblanding av framandt blod. Samtidig vart det foreslege å ta i bruk ein eldre vekttabell, betre tilpassa STN-dyr enn den vekttabellen som blir brukt for utrekning av slaktevekt på dyr i dag. Rasetillegget er meint å kompensere for at det ikkje blir utrekna avstammingspoeng som gjev tillegg i livdyrprisen for STN-dyr.

Styret diskuterte saka, men fann at å berre rekne rasetillegg på dyr med mindre enn 5 % innblanding, er for strengt.

Grete Løvaas foreslo at ein legg på rasetillegget til 2000,- kroner for kyr og drektige kviger og til 1000,- kroner for kukalvar. Samstundes difrensierer ein rasetillegget, slik at dyr med intill 6,25 % framandt blod får fullt tillegg, medan dyr frå 6,3 – 12,5 % framandt blod får halvt rasetillegg. Dette vart vedteke og gjort gjeldande frå og med dato.

Det vart også vedteke å ta i bruk ein eldre og meir STN-tilpassa vekttabellen ved utrekning av slaktevekter/ livdyrprisar. Den tabellen som er i bruk i dag er tilpassa NRF og andre tyngre rasar, og gjer at STN-dyra blir tyngre etter mål enn det dei i realiteten er.

Rasetillegget på rasereine STN-dyr er derfor delvis meint å kompensere noko for det vekttapet ein får ved å gå over til den eldre tabellen. Tabellen over brystomfang, levandevekt og slaktevekt kan skaffast frå Avslaget eller livdyrformidlar. Den vil også kome i STN-Bladet nr 3 – 98.

III

Å beskrive fargen på STN-dyra som anten svartsidet, raudsidet, lys eller mørk er for upresist. Det seier lite om kor stor utbreiing av farge det einskilde dyret har.

I Sverige har dei eit system for beskriving av farge som er noko meir presist. Jostein Stige

tek kontakt med Svensk Fjällrasavel for å undersøke om vi kan få til ei felles fargekode for STN/ Fjällras.

Meir om dette kjem i STN-Bladet ved eit seinare høve.

Styremøte i avslaget vart halde på Fauske Hotell i Fauske 26.05

I

Seminoksar for sesongen 1998/ 99.

Det vart plukka ut 9 seminoksar til kommande seminsesong. Av desse er det heile 7 nye, noko som er ny rekord ! Dei oksane som vart plukka ut er: (med far – morfar og mormorsfar)

9043 Harsjøen	9005 – 9010 – g.o.
9080 Solmann	9039 – 9024 – 9006
9149 Bambus	9111 – 9073 – 40
9150 Tor	9007 – 9004 – 9008
9151 Loke	9010 – 9008 – 8996
9153 Lill – Gubben	6617 – 76743 – 76717
9154 Bjärt	5835 – 131 – 2
9158 Flå	9006 – 9034 – 9024
9159 Brenden	9066 – 9055 – 2

Desse oksane vil bli presenterte i STN-Bladet nr 3 – 98. Inntil vidare viser vi til NRF sin oksekatalog der også STN-oksane er med.

II

Det er under utarbeiding arbeidsavtale/ instruks for sekretærstillinga og for livdyrformidlarstillinga. Dette vil bli gjort ferdig i løpet av sommaren.

III

Registrering av eigenskapar til avkom etter STN-seminoksar. Styret vedtok at ein skal prøve å få samla inn mest mogleg opplysningar om avkomma etter seminoksane. Vi prøver i første omgang med eit utfyllingsskjema som vi trykker i STN-Bladet ein gong i året. Målet blir da å få flest mogleg av brukarane til å sende inn opplysningar om sine dyr. Etter ein del år har vi kanskje samla inn såpass mange opplysningar om ein del oksar at vi kan seie noko om kva slags avkom dei gjev. Dette kan ikkje bli noko fullverdig avkomsgransking, men kan kanskje hjelpe oss til å få luka ut oksar som gjev svært uheldige utslag på eigenskapar med høg arvegrad.

Marit Hoff meinte avlslaget burde sette opp ein premie som blir delt ut på årsmøtet ved loddtrekking mellom dei som har sendt inn skjema siste året.

Skjemnaet vil bli sendt ut første gong i STN-Bladet nr 3 – 98.

STN-Treff

Interesselaget for STN i Sør-Trøndelag har møte på Rimolsætra i Oppdal søndag 2.august kl. 12.00.

Kontaktperson:

Kjell Wickstrøm, 7340 Oppdal

Telefon: 72 42 36 28

Alle STN-interesserte vel møtt !!

Frå ein av avlslaget sine medlemmar har vi fått følgande brev:

Til STN-Bladet

Takker for et aldeles utmerket blad. Hver gang det kommer er det meningen at det skal bli min kveldslektyre, men det er utlest fra perm til perm lenge før kvelden kommer. Et lite tips til de av oss som driver med og lever for STN-kua, og som etter hvert også er smittet av PC-basillen med ytterligere forverring ved internett. For å pynte skrivebordet på PCen. Let opp svensk "Kvasir" og søk på "Landbruk". Let fram "Svavl" og på denne siden finne "Galleri". Her får en fram en masse kubilder og hvor "Fjällkon" også er tatt med. Høyreklikk med musa på STN-kua (Fjällkon) og det kommer fram en plakat hvor det bl.a står; "vis som skrivebordsbakgrunn". Etter å ha venstreklikket på dette alternativet, har en verdens fineste skrivebordsbakgrunn på PCen. Internettadressen er forsävidt: <http://www.svavel.se./galleri/fjällko.jpg>. Jeg har selv ikke klart å komme fram med å legge in denne adressen direkte.

Hurra for svenskene, og håper vi kommer etter.

Hilsen Bror Hemminghytt, 8114 Tollå bhemming@online.no

STN – UTSTILLING

Rissa interesseforening for STN inviterer med dette alle interesserte STN-bønder til å delta med sine dyr på utstillinga som vil bli holdt lørdag 15.august på Rissa i Sør-Trøndelag.

Udstillinga blir holdt i Rissa sentrum i forbindelse med Rissamartnan 1998. Dyra vil bli bedømt og premiert, det blir konkurranser og mulighet for å se mange fine STN-dyr. En kalvebinge vil det også bli, til glede for ungene.

Påmelding, med kopi av stamtavle og utskrift fra husdyrkontrollen sendes til Odd Rossing, 7633 Frosta, **innen 28 juli**. Veterinærattest, ikke eldre enn 7 dager, skal forevises utstillingsveterinær ved ankomst.

Rissa Interesseforening for STN håper mange vil være med å bidra til en vellykket utstilling av STN-dyr, og ønsker alle vel møtt.

Ønsker du flere opplysninger ?

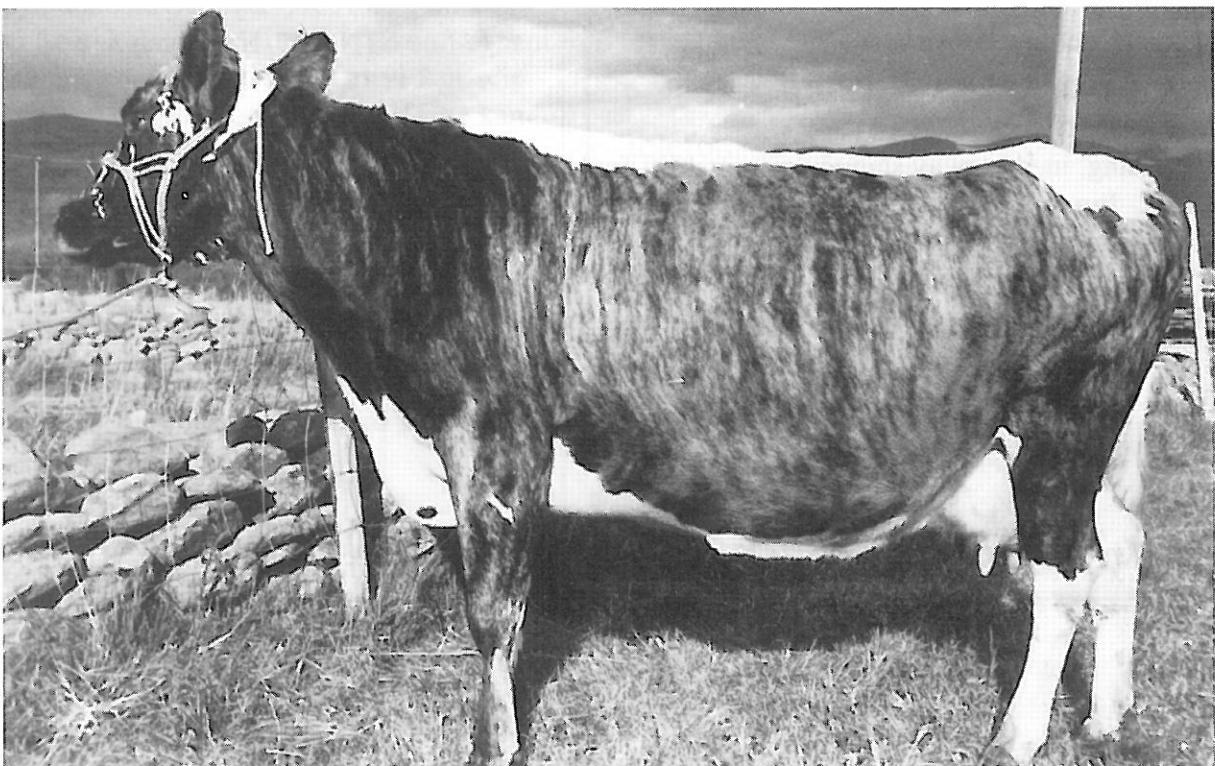
Kontaktperson: Odd Rossing, 7633 Frosta Telefon: 74 80 78 35 Faks: 74 80 70 01

Eit glimt frå jubileumsutstillinga for STN-rasen. Røros, sommaren 1994

”Frå det gamle stjernegalleriet”

På årets STN-årsmøte vart fargen på STN-dyra livleg diskutert. Det er eit tema som ser ut til å engasjere svært mange som driv med-, og har meininger om avlen av rasen vår. Som eit lite apropos til den diskusjonen presenterer vi i vår serie frå det gamle stjernegalleriet denne gongen ei STN-ku med litt uvanleg farge. Dei fleste STN-dyr er, og skal vere, svartsidete. Men det er i det avlsarbeidet vi driv, også viktig at vi prøvar å få med oss den variasjonen som alltid har vore i rasen.

31 Dronning 8779 F: 01.12.1951 Hos: Jon J. Ekrann, Oppdal

Far: 4773 Dagfinn Jordet

Mor: 17 Nordland 5729

Morfars: 4565 Sveinung

1. Premie, utvalgssjå 1962: ”God overlinje, hofta, ellers bra kryss. Romslig, velforma jur med god speneavstand.” Brystomfang: 172 cm

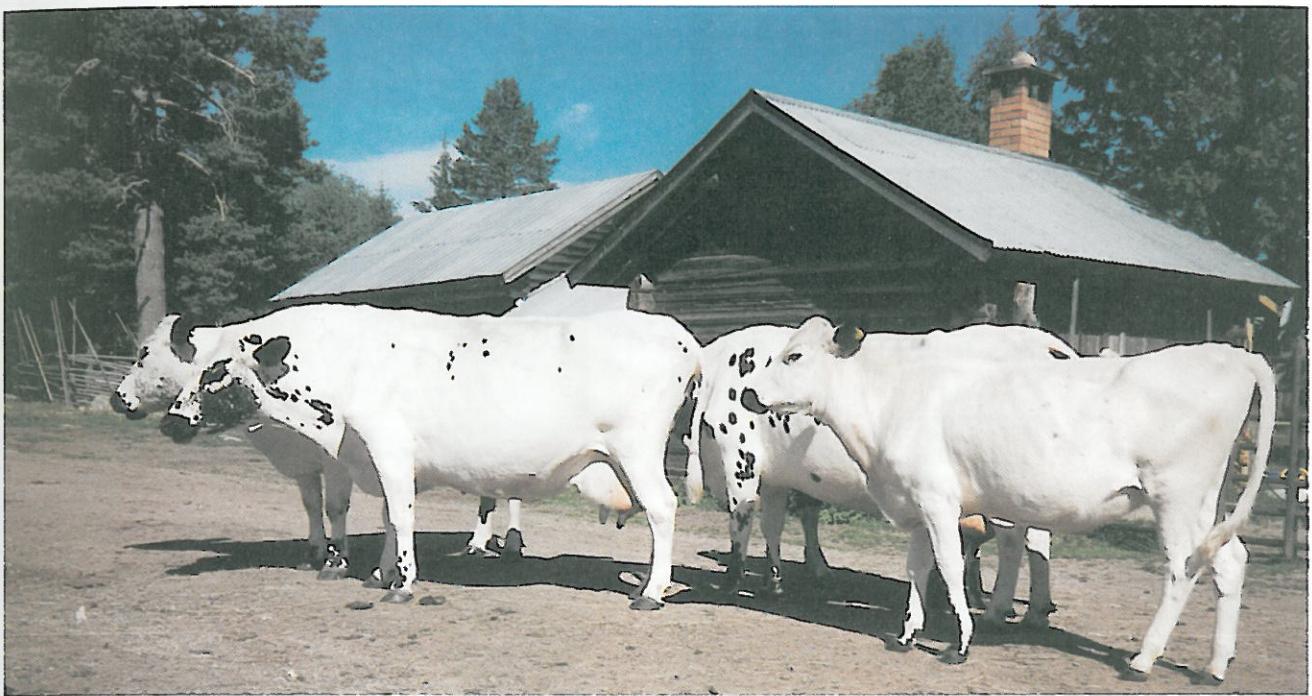
Årsavdråttar:

1954:	2826 – 4,3 – 121
1955:	4313 – 4,3 – 184
1956:	3807 – 4,6 – 177
1957:	4240 – 4,6 – 194
1958:	3695 – 4,7 – 173
1959:	3809 – 4,8 – 184
1960:	5261 – 4,5 – 239
1961:	4766 – 4,8 – 228

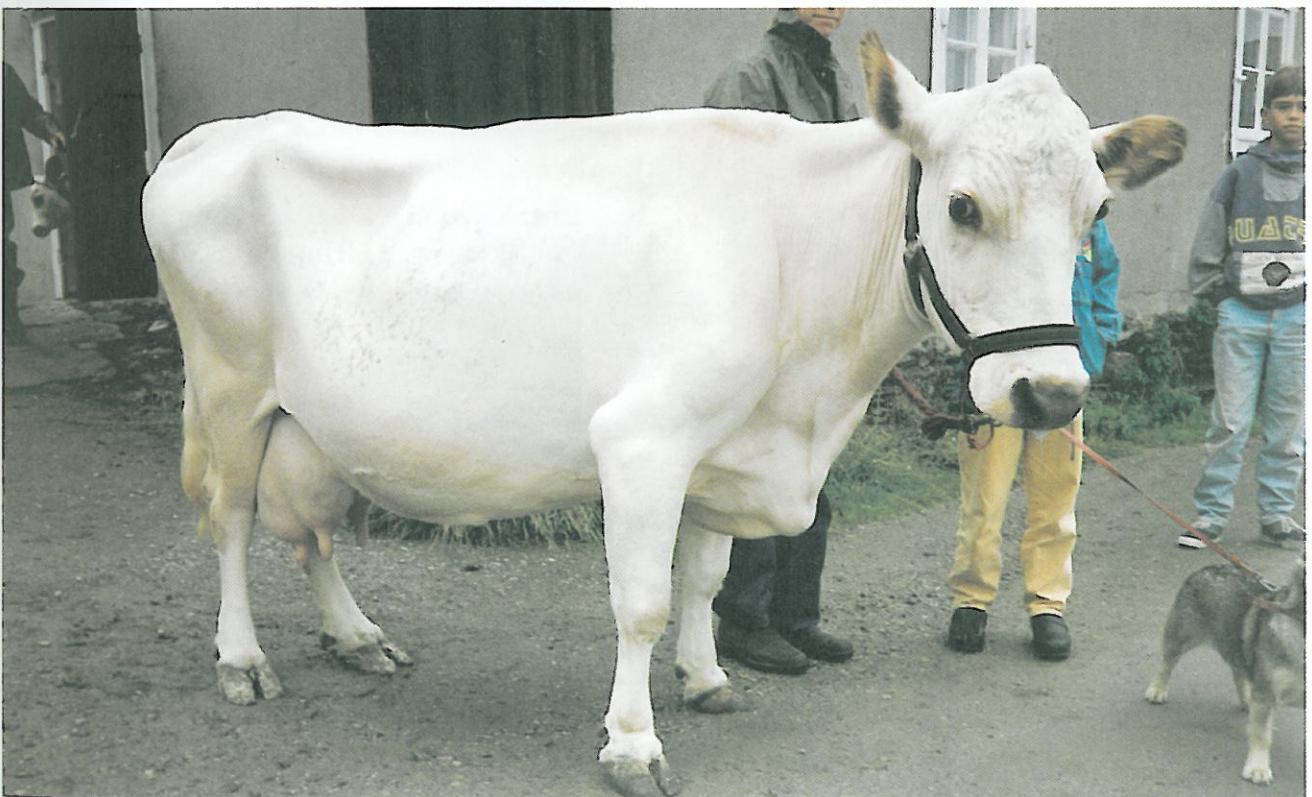
1962:	4894 – 4,6 – 223
1963:	4723 – 4,5 – 211
1964:	5708 – 4,6 – 262
1965:	4761 – 4,4 – 210
1966:	4061 – 4,7 – 190
1967:	3690 – 4,4 – 164

Middel 14 år: 4325 – 4,6 – 199

31 Dronning vart mor til seminoksen 8981 Sing Ekrann, som i sin tur er morfar til **9020 Jowi**.

Frå setra til Karl Gustav Hedling, Östra Grunuberg i Orsa. Fremst til venstre står 163 Sippa som er mor til oksen 9153 Lill-Gubben som blir teken i bruk no i sommar. 163 Sippa er etter 743 Bisko SKB 76743 og har så langt ein 7 års middelavdrått på 5906 – 3,9 – 3,6.

17 år gamle 6 Litaros hos Elisabeth og Amund Wormstrand har ein son etter 9010 Øst-Tor som vil bli brukt i semin no i kommande sesong. Litaros er etter 9008 Koro og har 8996 Sagar som morfar. (24 Sagar SKB 6292). Ho har ein 14 års middelavdrått på: 5336 – 4,4 – 3,4

Folk og fe

"Bybonden" Rolf Petter Tørres mjølkar 72
Kranslin etter 9085 Gjersvold

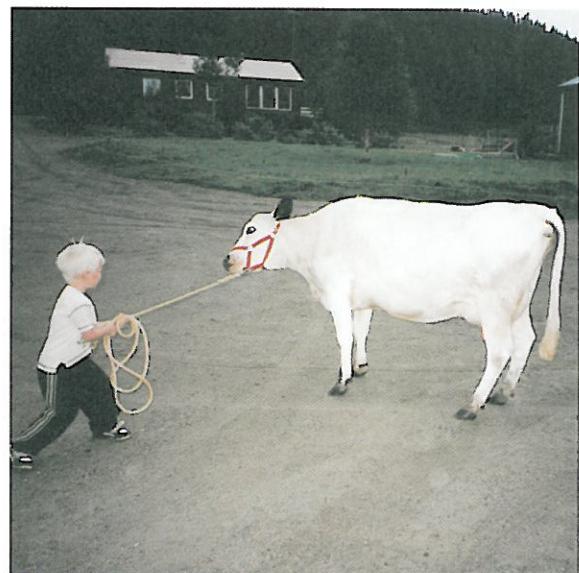
Arnt O Grødem, Nærbsø på Jæren i
utradisjonelt STN-landskap

Redaktøren i STN-Bladet blir antasta av ei
kvige ved Grunubergs Fäbodar

Karl Gustav Hedling har nettop teke i mot
tvillingar etter 46 Lester SKB 6578

Martin Ånes (4) held styr på kua til
bestefar og bestemor, 304 Bonnagorva